

«Γιατί βρήκα ποιητική μια Γερμανίδα παιδοκτόνο»

Το 2005 έκανε τον γύρο του κόσμου η είδηση ότι η Σαμπίνε είχε σκοτώσει και θάψει τα 9 παιδιά της. Ο 30χρονος Μανώλης Τσίπος εμπνεύστηκε από την ιστορία το θεατρικό έργο «Sabine X», που ανεβαίνει σήμερα στο Εθνικό. Και, ναι, η μαμά του θα πάει στην πρεμιέρα

Της ΙΩΑΝΝΑΣ ΚΛΕΦΤΟΓΙΑΝΝΗ

Το όνομα του 30χρονου Μανώλη Τσίπου, για όσους ασχολούνται ή παρακολουθούν εντατικά θέατρο -με έμφαση στις πειραματικές, μεταμοντέρνες εκφάνσεις του- σίγουρα κάτι λέει.

Κώστας Κοράκης, Αννίτα Κούλη, Ερατώ Πίσση, Μαρία Τσιμά, Μιχάλης Αφολαγιάν και Δημήτρης Μακαλιάς, στη «Sabine X» του Μ. Τσίπου

Το γεγονός ότι πρόσφατα το θεατρικό του «Sabine X» κέρδισε το Α' Βραβείο στον Διαγωνισμό του 2007-2008 για τη Συγγραφή Ελληνικού Έργου από νέους, που είχε διοργανώσει το Εθνικό Θέατρο και η Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς, είναι μια εντελώς άλλη υπόθεση. Όπως και το γεγονός ότι απόψε η «Sabine X», έργο εμπνευσμένο από την τραγική υπόθεση μιας σύγχρονης Γερμανίδας Μήδειας και γραμμένο με τη μορφή μιας αντι-οπερέτας, κάνει πρεμιέρα σε σκηνοθεσία Ανέστη Αζά στο «Σύγχρονο Θέατρο Αθήνας», με έναν ενδιαφέροντα θίασο (Μιχάλης Αφολαγιάν, Κώστας Κοράκης, Αννίτα Κούλη, Δημήτρης Μακαλιάς, Θέμης Πάνου, Ερατώ Πίσση, Μαρία Τσιμά, Βάσια Χρήστου). Η παράσταση ήταν άλλωστε δέσμευση του Εθνικού για το πρώτο βραβείο.

Είναι μια άλλη υπόθεση, γιατί ο Τσίπος, πολύ πριν ανακοινωθεί η συγκεκριμένη βράβευση και παράσταση, είχε ήδη τη μικρή αλλά ουσιαστική ιστορία του στον χώρο του εγχώριου θεάτρου. Ανακάλυψε ότι είχε μολυνθεί από «το θεατρικό μικρόβιο» ενώ πραγματοποιούσε Περιβαλλοντικές Σπουδές στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου. Το ίδιο διάστημα ήταν υπεύθυνος της ομάδας θεάτρου της σχολής του, για την οποία δεν σκηνοθετούσε μόνο αλλά συνέγραφε και έργα. Πήρε την απόφαση, τελειώνοντας τη σχολή, να ασχοληθεί με το θέατρο «σε κάθε δυνατή μορφή του». Έτσι οδηγείται στην ημικρατική σχολή της Αγίας Βαρβάρας, με δασκάλους τη Ρούλα Πατεράκη, τον Περικλή Μουστάκη και τη Ρουμπίνη Βασιλακοπούλου.

Ολο αυτό το διάστημα συνεχίζει να γράφει ασταμάτητα θεατρικά έργα, με τα οποία, μεταξύ άλλων, εκπροσωπεί την Ελλάδα σε διεθνή φεστιβάλ νέων θεατρικών συγγραφέων. Βρέθηκε στην Αυστραλία αλλά και στην περσινή 13η Μπιενάλε Νέων Καλλιτεχνών Ευρώπης και Μεσογείου. Σαν «κερασάκι» ήρθε το βραβείο του Εθνικού, η παράσταση της «Sabine X» και η έκδοσή της από τη «Νεφέλη».

Κόλλημα με τον Βάλτερ Μπένγιαμιν

«Το σημαντικότερο είναι ότι τελειώνοντας τη δραματική σχολή υπήρξα ιδρυτικό μέλος της ομάδας "Nova Melancholia", στην οποία σκηνοθετούμε παρέα εγώ και ο Βασίλης Νούλας», μας προλαμβάνει ο Τσίπος. Η ομάδα στήθηκε το 2006, παρουσίασε την πρώτη της δουλειά με τίτλο «Περιγραφή μάχης» το 2007 και στη συνέχεια εντάχθηκε στον προγραμματισμό της Πειραματικής σκηνής του Εθνικού με την «Οφηλία lego». Επόμενα βήματά της, το «Αηδίασμα», που έβγαζε από τη λήθη τον Πεντζίκη, και ο «Walter Benjamin», μια πολυσχιδής προσέγγιση του έργου του Γερμανοεβραίου αυτόχειρα στοχαστή. Κοινός παρονομαστής ήταν η υπέρβαση του ρεαλισμού, χάριν ενός ποιητικού μεταμοντερνισμού, που εστιάζει στη σκηνική όψη.

Η εμμονή του στην προσωπικότητα του Μπένγιαμιν προδίδεται κι από την παράσταση «Habemus Param, Walter» («Εχουμε Πάπα, Βάλτερ»), που η «Nova Melancholia» θα παρουσιάσει στο πλαίσιο του Φεστιβάλ Αθηνών (3 και 4 Ιουλίου στο Γκαράζ της Πειραιώς 260). Το έργο του Τσίπου σχολιάζει το φαινόμενο της ανόδου της τρομοκρατίας μετά την 11η Σεπτεμβρίου, σαν να απευθύνεται στον Μπένγιαμιν.

«Γράφω πολύ, πάντα εκκινώντας από ένα συγκεκριμένο συμβάν. Για τη "Sabine" ξεκίνησα από την πραγματική ιστορία μιας Γερμανίδας παιδοκτόνου», εξηγεί ο Τσίπος. «Κάποια στιγμή το 2005, η αστυνομία ανακάλυψε ότι η Σαμπίνε αφού σκότωνε τα 9 της παιδιά τα έθαβε είτε στην πίσω αυλή του σπιτιού των γονιών της είτε μέσα σε γλάστρες. Το θέμα, αφού απασχόλησε και τον ελληνικό Τύπο για λίγες μέρες, ξεχάστηκε το ίδιο απότομα όπως προέκυψε».

Η Σαμπίνε συνομιλεί με τη Μήδεια

Ο ίδιος έφερε πάνω στη σκηνή την ίδια τη Σαμπίνε, πλαισιωμένη από μία απρόσωπη «ανθρώπινη κοινότητα». «Με ξάφνιασε η ποιητική του γεγονότος», προσθέτει. «Θεωρώ απίθανο το γεγονός ότι η Σαμπίνε όχι μόνο σκότωνε τα παιδιά της αλλά τα έθαβε και μέσα σε γλάστρες».

Ο κοινός νους δεν θα μπορούσε να ανακαλύψει στην παιδοκτονία την ποίηση, μόνο τη νοσηρότητα. «Ποια η διαφορά;», αντιγυρίζει ο Τσίπος. «Σαφέστατα η Σαμπίνε συνομιλεί με την παράδοση της Μήδειας και μύθους για την οικογένεια. Δεν προσπαθεί το έργο μου να δώσει λύσεις αλλά να καταδείξει την αποτυχία μας να κατανοήσουμε, με όχημα τη λογική, ανάλογα γεγονότα και άτομα. Προτού πει κανείς "ναι" ή "όχι" για τη Σαμπίνε, ας αναρωτηθεί πόσες φορές η δική του μητέρα είχε σκεφτεί "θα το σκοτώσω το παιδί μου"».

Είναι σκέψεις που ενδεχομένως απορρέουν από τραυματικά παιδικά χρόνια; «Καθόλου», απαντά. «Αν και ποιος έχει πραγματικά αυτό που λέμε "κανονικά παιδικά χρόνια"; Οι γονείς μου πάντως θα είναι στην πρεμιέρα του Εθνικού».

Ο Τσίπος δεν αρκείται απολύτως στις δυνατότητες της θεατρικής φόρμας. Δοκιμάζοντας τις δυνάμεις του και στο σενάριο, βραβεύτηκε στους διαγωνισμούς διασκευασμένου σεναρίου για μικρού και μεγάλου μήκους ταινία που προκήρυξε το ΕΚΕΒΙ, το 2005 και το 2006 αντίστοιχα. Προ ημερών ολοκλήρωσε με τον Νούλα τα γυρίσματα της πρώτης τους ταινίας μικρού μήκους, ένα πορτρέτο του Σκαρίμπα με τίτλο: «Σκαριμπίμ σκαριμπόμ!». Τον Σεπτέμβρη θα μετασχηματιστεί στο Φεστιβάλ της Δράμας.

* Τα βραβεία του Διαγωνισμού Συγγραφής Ελληνικού Έργου θα απονεμηθούν το Σάββατο, στις 8 μ.μ., στο «Σύγχρονο Θέατρο Αθήνας». Το Σάββατο στις 6 μ.μ. και την Κυριακή στις 10.30 μ.μ. θα παρουσιαστεί ως αναλόγιο ο έπαινος, το «Πέφτοντας από τις Σκάλες» του Χαράλαμπου Γιάννου, σε σκηνοθεσία Σύλβιας Λιούλιου, με τους Δ. Μοθωναίο, Στεφάνια Γουλιώτη, Ρούλα Πατεράκη, Λ. Βασιλείου και Δ. Λιγνάδη.